

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

4038

Vragen van het lid **Ephraïm** (groep Van Haga) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *vluchtactie Nederlands ambassadepersoneel Kabul* (ingezonden 24 augustus 2021).

Antwoord van Minister **Kaag** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 14 september 2021).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Diplomaten verlieten tegen alle instructies in Nederlandse ambassade in Kabul»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u de Kamer een chronologisch overzicht doen toekomen inzake de gebeurtenissen rondom de Nederlandse ambassade in Kabul? Wilt u bij uw antwoord ook de gegeven instructies vanuit Den Haag betrekken?

Antwoord 2

Graag verwijs ik u naar het feitenrelaas dat op 7 september jl. aan de Kamer gestuurd is (kamerstuk 2021Z15021).²

Vraag 3, 4

Wat vindt u van het feit dat het Nederlandse ambassadepersoneel er naar verluidt voor koos om met een Amerikaanse evacuatievlucht Kabul te ontvluchten in plaats dat ze hun taak vervulden, te weten de paspoorten van honderden landgenoten in orde maken om het hen mogelijk te maken het hernieuwde Talibanbolwerk te verlaten?

Wat vindt u van het feit dat ze daarmee Afghaans personeel en tolken en hun gezinnen wellicht in ontreddering achterlieten, zonder hen op de hoogte te hebben gebracht?

¹ Telegraaf.nl, 21 augustus 2021, «Diplomaten verlieten tegen alle instructies in Nederlandse ambassade in Kabul» (<https://www.telegraaf.nl/nieuws/1446230260/diplomaten-verlieten-tegen-alle-instructies-in-nederlandse-ambassade-in-kabul>).

² Feitenrelaas evacuatieoperatie Afghanistan | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

Antwoord 3, 4

Zoals ook in het feitenrelaas weergegeven was de intentie van het kabinet op 16 augustus om aanwezig te blijven met tenminste één ambassadevertegenwoordiger en beveiliging om een goede overdracht aan een nieuw team mogelijk te maken en goed zicht te kunnen houden op zich ontwikkelende evacuatiemogelijkheden voor Nederlanders, lokaal personeel en tolken. Het is echter aan de leiding ter plekke om te bepalen of dit ook verantwoord is gezien de veiligheidssituatie, aangezien zij de situatie ter plaatse het beste kunnen inschatten. Ontwikkelingen ter plekke zoals omschreven in het feitenrelaas (acute veiligheidsrisico's aan de ene kant, gecombineerd met het feit dat er op dat moment geen evacuaties mogelijk waren) hebben ervoor gezorgd dat de leiding ter plekke uiteindelijk de afweging heeft gemaakt te vertrekken in het belang van de veiligheid van het gehele team. Dit werd gedaan na advies van de commandant van het BSB-detachement, die eveneens meende dat het onverantwoord was nog langer te blijven. Een vervangend team, uitgerust voor en toegespitst op de situatie met voldoende militaire capaciteit werd onmiddellijk samengesteld voor vertrek.

Vraag 5

Deelt u de mening dat door de vluchtactie van het oude Nederlandse ambassadeteam er mogelijk zeer veel kostbare tijd verloren is gegaan bij de evacuatie van landgenoten? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 5

Op het moment van het vertrek van het ambassadeteam waren er geen evacuaties mogelijk. De VS had aangegeven ten minste 48 uur of langer alleen vluchten toe te staan die versterking invliegen om de veiligheid van het vliegveld te garanderen. Andere vluchten werden op dat moment niet toegelaten. Een vervangend team, uitgerust voor en toegespitst op de situatie met voldoende militaire capaciteit, werd onmiddellijk samengesteld voor vertrek om de toekomstige evacuaties te begeleiden. De voornaamste uitdaging bij de evacuatie werd gevormd door andere factoren zoals de slechte veiligheidssituatie en mensenmassa's rondom het vliegveld waardoor mensen de poorten van de luchthaven moeilijk konden bereiken.

Vraag 6, 7, 8

Hoe duidt u de uitspraken van Afghaanse ambassade-medewerkers, die stellen dat Nederland vertrok zonder iets te zeggen en zonder coördinatie met Den Haag? Kunt u uw antwoord toelichten?

Bent u bekend met het feit dat in Den Haag op hoog niveau met onbegrip gekeken wordt naar het feit dat de ambassade in Kabul zonder instructie werd verlaten, terwijl er binnen nog paspoorten van mensen achterbleven? Kunt u uw antwoord toelichten, zeker omdat het besluit om het land te verlaten lijnrecht inging tegen uw instructies om zo lang mogelijk open te blijven? Tenzij deze instructie anders luidde, dan gaarne een toelichting hieromtrent.

Welke consequenties heeft de vermeende vluchtactie voor het ambassadepersoneel?

Antwoord 6, 7, 8

Zoals ook omschreven in het feitenrelaas werd de ambassade op dringend advies van de VS op 15 augustus om 01:00 verplaatst naar de luchthaven. Hierbij zijn de geldende protocollen gevolgd, zoals het loskoppelen van de server. Tijdens de verplaatsing naar het vliegveld was er om veiligheidsredenen geen extern contact mogelijk. Vertegenwoordigers van de lokale medewerkers van de ambassade zijn zo snel mogelijk, rond 6.30 uur lokale tijd, geïnformeerd over de nachtelijke verplaatsing van de ambassade. Het op de ambassade achterlaten van *safe passage* brieven en andere documenten was hierbij een bewuste keuze, omdat de lokale medewerkers op deze wijze toegang konden krijgen tot deze documenten. Dit was niet het geval geweest als de uitgezonden medewerkers de documenten hadden meegenomen naar de veilige locatie op het vliegveld, aangezien de lokale staf op dat moment geen toegang tot de luchthaven zou krijgen. Toen de vertegenwoordigers van de lokale staf de volgende ochtend vroeg geïnformeerd werden over de nachtelijke verplaatsing, ontvingen zij tevens de

informatie die nodig was om toegang te krijgen tot de achtergelaten documenten.